

[Ellen Strange Petersen.]

skole ud over en række fællesfag vil koncentrere sig om bestemte faggrupper. Men det må kræve et samspil mellem efterskolerne og undervisningsministeriet og andre skoleformer, og jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få dette spørgsmål nærmere belyst.

Jeg føler mig ikke helt overbevist om, at lovforslaget, som det er affattet, sikrer en opdeling, som giver den bedst mulige udnyttelse af skolerne, og jeg vil anbefale, at udvalget får mulighed for at besøge nogle efterskoler. Både det spørgsmål, jeg her har nævnt, og en række andre får man lettere klaret, når man ikke bare ser de forhold, der arbejdes under, men også får mulighed for at drøfte problemerne med skoleledere, lærere og elevrepræsentanter. Jeg synes, vi i læreruddannelsesudvalget havde meget udbytte af at se forskellige seminarier.

Jeg mener også, at den økonomiske side af sagen kræver nøjere undersøgelse. Hvad er normen for de egnede lokaler og det nødvendige udstyr, som er omtalt i § 4, stk. 2, og hvordan er de økonomiske vilkår sammenholdt med f. eks. vilkårene for den private realskole og højskolerne?

Som den foregående ordfører vil jeg gerne have, at vi får mulighed for en grundig gennemgang af de foreslåede tilskudsbestemmelser. Jeg mener også, det er nødvendigt, at vi ser nærmere på kommunernes forpligtelser til at yde støtte til ophold. Jeg er ikke helt sikker på, at man er tilstrækkelig dækket gennem § 10. Jeg ved, at der er nogle efterskoler, der har haft vanskeligheder med kommunerne, idet disse klarer sig med at sige, at der ikke er dannet skoleforbund, der foreligger kun en aftale. Derfor vil jeg meget gerne høre, hvordan vi kan klare det problem.

Rent principielt kan jeg altså på min gruppes vegne give tilslutning til lovforslaget. Vi finder det rigtigt at styrke brugen af efterskolerne og drage dem ind i en nærmere sammenhæng med den øvrige skoleuddannelse.

Bjørn Larsen: Det er med en følelse af velvillig skepsis, at jeg giver dette lovforslag et par ord med på vejen, velvillig, fordi

jeg mener, at det foreliggende lovforslag betyder et afgjort fremskridt, men skepsis fordi jeg helst havde set, at folkeskolerne havde været så moderne udbygget og pædagogisk rigtig og rummelig, at den kunne imødekomme alle ønsker fra børn og forældre. Som det ligger nu, hvor skolens udvikling har været brugt som konjunkturnudjævrende faktor, er det imidlertid klart, at efterskolerne har deres mission som en mulighed for unge mennesker, der af den ene eller den anden grund trænger til at komme væk fra hjemmet eller deres normale skole.

Ligeledes vil det uden tvivl være en fordel for unge at tage på efterskole, hvis de bor i kommuner, der ikke har 8., 9. og eventuelt 10. skoleår, men kun aftale om disse klasser med en måske temmelig fjernt liggende købstad. Dog må jeg her gøre opmærksom på den risiko, der ligger i, at kommuner på landet kan fristes til at udskyde udvidelsen af deres skolevæsen til også at omfatte 8., 9. eller 10. klasse med den undskyldning, at eleverne alligevel tager på efterskole. Det er efter min mening ikke holdbart længden. Desuden synes jeg personlig, at der er grund til, skønt måske mange år for tidligt, at gøre opmærksom på, at vi når den danske folkeskoles virkelige udbygning bliver en realitet, kan komme til at sidde med en måske unødvendig flok efter skoler, der så bliver opretholdt af tradition og ærbødighed for de gamle, store ideer om den fri undervisning. Det er jo før skoler i landet, at institutioner er blevet forældet, men på trods heraf opretholdt i lange tider derefter. Vi kan her blot tænke på Hedeselskabet, som i dag vel nok har opfyldt sin mission. Man kan måske ikke helt sammenligne, men jeg vil lige lade denne advarsel stå åben.

Nå, tilbage til selve lovforslaget. De repræsenterer sikkert, som jeg sagde før, et fremskridt på væsentlige områder, og det vil jeg først og fremmest slå ned på, at det nu bliver muligt at afholde prøver i forbindelse med, hvad der er tilfældet i folkeskolen. Det harmonerer måske ikke så godt med princippet om den frie skole, men vi må jo først og fremmest se på fordelene for eleverne. Det bliver muligt at springe fra den ene skoleform til den anden, og